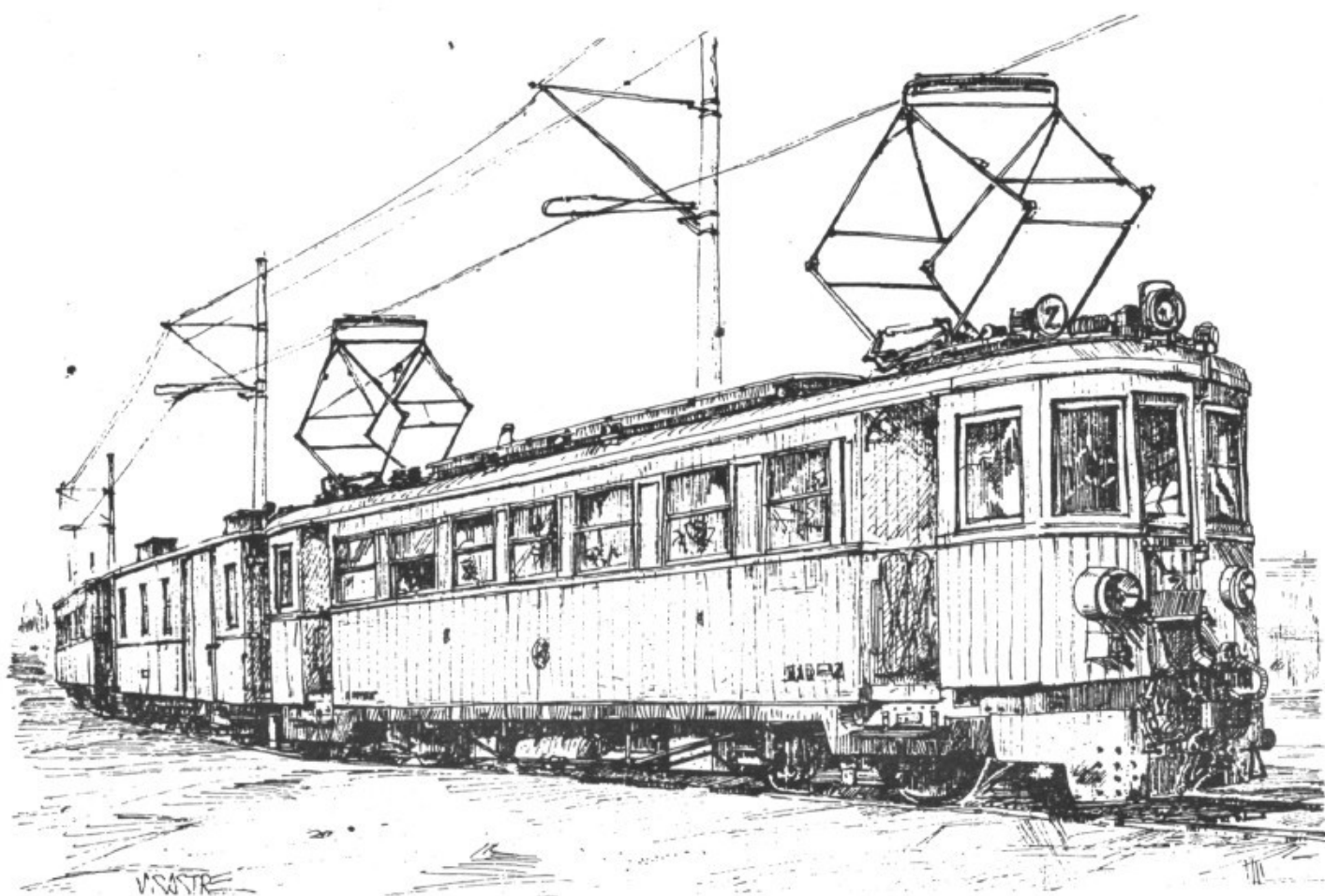

Informatiu Cultural de Marratxi

DARTUULA

Desembre del 1985, N° 45

MOTS AVENGUTS

Des nostro poble portolà
en Vallori se decanta
un bossot i una manta
ja s'ha arribat a comprar
i ara s'ha volgut llogar
a sa Ràdio Balear
amb un que ha de mester branca
i, davant jo, fan tanta planta
com un gat que no s'aguanta
ni assegut a un sofà.

Comissió portolana

A EN MIRANDO

Redéu, quin cristo ha armat
a damunt PREMSA FORANA
un intendent enxufat
des CDS enculat
que SEGURA té sa plana.

Plana del XERRIM FORA
que es publica en EL DIA;
no me puc imaginar
com li deixen publicar
tal plec d'estrafolaria.

Es RUSOS ja han arribat,
segons confirma valent
aquest pobler exaltat
perquè li han desbancat
en GASPI de president.

De llops també ha tractat
als companys de sa Forana
i a n'ALBERTI l'ha posat
com un boig ben despistat,
segons explica sa plana.

I segueix aquest pobler
donant la seva opinió
que un TROSTKY marratxiner
s'ha colat com el primer
i fotrà sa subvenció.

Pot ser el principi del fi,
confirma en MIQUELET
i trob que jo t'he de dir
que sempre has estat molt fi
per fermar-te es barret.

Molt poca és l'educació
que demostres escriguent
ja que trob que fa coiò
que tractis fent s'al.lusió
de "tios" a tota sa gent.

Clarament que te fan por
aquests "ALBERTINS D'ESQUERRA"
perquè valen més que s'or
i són el millor tresor
que conserva nostra terra.

Un que ESTAVA amb tu

HA MORT...

Quasi en el moment d'acabar el muntatge del present número ens arriba la notícia de la mort de l'escriptor anglès-deianenc. Hem tengut la sort de disposar del darrer número de "De nou a sis" -tot just sortit d'impremta- que està dedicat en gran part a l'eminent finat.

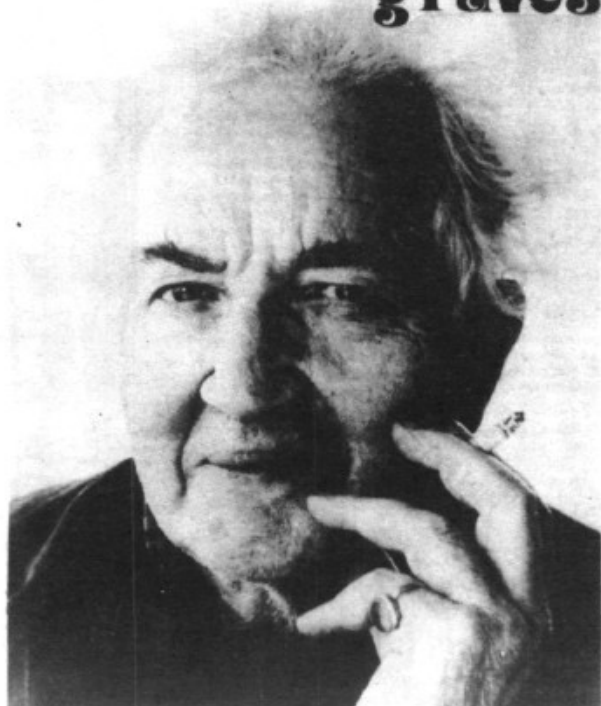
"Le Fou" ens diu: "Si els poetes neixen, un 26 de juliol de Wimbledon, del més pur estil anglès, va néixer un poeta. I si, per contra, els poetes es fan, aquell mateix britànic dia de fa noranta anys va néixer un home que no trigaria a fer-se poeta: Graves, de nom Robert."

"... I el 1929 viatja a Mallorca: aquest és el seu propi paradís, el món grec mediterrani traslladat per la rotació dels segles. Degut a les guerres, sempre les guerres, els morts i les mosques, ha de deixar Espanya per un temps. Però acabada la gran grossa, la matança de mitjan segle, arriba, a la fi, per a permanèixer etern, a Deià: allà neixen les seves obres més conegudes, i allà es corona rei dels temps pretèrits per al futur".

DE NOU A SIS

EN EL COLEGI "SAN CARLETANO".

robert
graves

LA NORMALITZACIO HA COMENÇAT.

Després de deu anys de la mort del dictador i sis de la promulgació de la Constitució (la qual en el seu article 3er apartat 3 diu "La riquesa de les diferents modalitats lingüístiques d'Espanya és un patrimoni cultural que serà objecte d'especial respecte i protecció"), i després de dues eleccions municipals, el nostre ajuntament, ha aprovat el canvi de noms d'una sèrie de carrers i la seva rotulació en la nostra llengua.

Es una petita passa cap a la normalització de la qual cosa ens alegrem, tant criticats, des d'aquesta pàgina, ara els hi donam la nostre enhorabona. Però ja hem dit abans que això només és una petita passa, i esperem que la tasca començada ara, no es quedi amb això: una petita passa. Sinó que d'aquí el proper mes de desembre, o abans, poguem donar l'enhorabona, que avui donam en petit, amb unes lletres ben grosses perquè la normalització hagi arribat a tots els endrets, carrers, escrits, comunicats, actes de sessions, etc.

De moment s'ha començat, que no s'aturi, endavant pel camí obert.

PORTULA I EL PRESIDENT.

El passat congrés de Premsa Forana el nostre company Biel Massot, fou elegit President de l'Associació. Molta gent tot d'una pensarà- perquè el món es així- que PORTULA tindrà unes preferències, al mateix temps que serà com un portàveu del President o de les seves preocupacions dins l'Associació. Que s'ho llevin del cap. PORTULA continuarà sent PORTULA, és a dir, la primera que aixecarà la crítica si la nova junta directiva no ho fa bé i la primera en donar-li l'enhorabona si és al contrari.

Tampoc serà cap portàveu presidencial perquè PORTULA és PORTULA, i ningú fins ara ens ha pogut manejar, fins i tot aquesta positura ens ha costat subvencions i ajudes externes, però som així i així continuarem.

Si PORTULA es deixàs influenciar, deixaria de sortir o d'esser PORTULA, això que quedí clar: a PORTULA ningú la compra, ni la maneja, ni la manipula.

EL CONSELL DE REDACCIO.

la portada d'aquest mes

Vicenç Sastre és un vell conegut. Inicià les col·laboracions amb la part gràfica de la "Guia escèptica de Ciutat" que publicarem fa un parell d'anys.

A Vicenç li agrada reivindicar el dibuix especilment per la trampa que pot suposar deixar-se enganar pel color.

No se considera integrat dins cap corrent especial a nivell d'idees, encara que plàsticament es dediqui a la figuració.

Dibuix és expressió que catalitza, sobretot, a través del paisatge que constitueix un dels seus principals motius d'inspiració.

Vicenç Sastre, llucmajorer de bres, marratxiner d'adopció i mallorquí de conviccions: gràcies.

Ben Fet!

**ESPORLES: protecció oficial
als anuncis en català**

Fa ja un parell de setmanes vaig tenir l'alegria de poder llegir una molt bona notícia a un diari de ciutat (cosa rara avui en dia). Es tracta que a Esporles els anuncis que no tenien protecció oficial (propaganda, rètols, etc) ara pagaran la meitat si estan escrits en català. No hi ha cap dubte que aquesta és una bona iniciativa per a que el català estigui present en aquells llocs on el trobam tant a faltar com els anuncis, premsa, etc. També a les escoles del municipi el preescolar serà impartit en català, el que suposa que els nins ja de petits aprenguin la nostra llengua. També hem de dir que tots aquests fets compten amb una aportació del CIM de cent-vint mil pessetes.

L'ajuntament d'Esporles ha fet una gran obra per promoure la divulgació de la nostra llengua. Esperem ara que els habitants d'aquest municipi responguin bé a la proposta del seu ajuntament. Aquell ajuntament ha predicat amb l'exemple, exemple que haurien de seguir molts d'altres ajuntaments i així entre tots donar al català el lloc que li correspon.

Gabriel Angel Vich i Martorell.

MOLTS D'ANYS!

*Als nostres lectors
i amics.*

4 DE FRESQUES

TORNAR A PUJAR L'AIGUA.

L'aigua potable al districte primer és a dir a Pòrtol, Sa Cabaneta, Es Figuerà, pujarà un 6,42%, això s'aprova al darrer ple, on s'acordà la revisió inicial de les tarifes d'aigua.

NORMALITZACIO ALS CARRERS.

Poc a poc el nostre Ajuntament se n'adona de la realitat cultural i lingüística de la nostra Terra, i així el ple va acordar a la fi canviar els noms de sis carrers, tres de Pòrtol i tres de Sa Cabaneta, que són els següents:

PORTOL

"Calle Falange" es dirà Carrer de Sa Roca LLisa.

"Calle del 18 de Julio" serà Carrer de Sa Torre

"Calle Calvo Sotelo" canvià a Carrer de Sa Bassa.

SA CABANETA.

"Calle General Moscardo" per Carrer Can Poncet.

"Calle Isabel Amengual" torna a ésser Sa Comuna.

"Calle Mª Guzman de Moscardo" serà Bel Amengual.

APROVATS ELS PRESSUPOSTS DEL ANY 86.

El passat mes de Novembre en ple extraordinari se va aprovar el pressupost de l'any 86 els quals pugen la quantitat de 170.000.000,-- milions de ptes. lo qual representa un augment del 13% en relació al pressupost de l'any passat.

A les votacions s'abstengueren el PSOE i els regidors d'AP no feren acte de presència.

GERARDO R. AMEGHAZURRA

COMITE ANTI-OTAN

El passat divendres dia 6 es reuní al col·legi Costa i Llobera els components del comite anti-Otan de Marratxí, en total hi varen assistir dotze persones a la presentació d'aquest comitè.

COSES DEL PLE.

Per les persones que no acudeixen al plenari del nostre Ajuntament, contarem dues anècdotes.

La primera va ésser en les votacions dels canvis de nom, el representant del PSOE Sr. Vallejo, demanà que a la proposta enlloc d'ésser només d'UM. hi figuràs també el PSOE, ja que feia temps el PSOE havia presentat la mateixa proposta de canvis de noms. El Batle li contestà que les propostes havien d'ésser presentades per escrit, reponent el Sr. Vallejo que ja ho sabia, i al manco que no figuràs com a proposta d'un partit sinó de tot l'Ajuntament, el batle Vidal li contestà que l'Ajuntament no podia presentar una proposta a la comissió però sí un partit. El Sr. Vallejo insistí en la seva proposta anterior i acabà la seva intervenció dient "No importa em contestis ja que feis lo que voleu". El batle, li respongué dient-li que estaven a una institució pública i que li respondria, dient-li que les propostes malgrat ésser presentades per un partit, a la fi qui les havia d'aprovar era l'Ajuntament en ple.

L'altra anècdota és lo curt que va ésser el ple per aprovar el pressupost: va durar exactament el temps de la lectura per part del Secretari del punt, que pens fou un màxim de temps de 30 segons.

II FIRA DEL FANG A MARRATXÍ

Del 28 de novembre al 8 de desembre del 1985

Amb tren o amb cotxe, la gent respongué a la "Fira"

L'entrada fou nombrosa des del primer dia.

La novetat va ésser l'exposició de material de construcció.

Vista general de l'exposició.

Càntirs, cossiols, bevedors, gerres, etc. molt presents als distints expositors.

Prop de cinquanta mil persones es calcula que visitaren la "Fira".

A fora de la "Fira" un mercat com es fa els dies feiners a qualsevol poble.

Artur Suau:

L'Esport del Judo

Artur Suau, de professió municipal de Marratxí i cinturó negre de Judo, els dimarts i dijous el podem trobar a s'escola vella de Pòrtol, ensenyant judo als components del "Club de Judo Marratxí", vint-i-cinc anys d'edat, ells nos introdueix un poc dins el món del Judo.

Artur a quina edat començares a practicar el Judo?

Vaig començar als nous anys, fins el vint-i-un que vaig ésser cinturó negre.

Quines qualitats necessiten per ésser un bon judoka?

Lo primer de tot molta voluntat, tot ha d'ésser voluntat, ganes de fer feina, un esperit de lluita i han de ser un poc agressius, si se persona no és agressiva no aconseguieix arribar al cinturó negre, molta constància als entrenaments no deixar-los malament mos guanyin, i tenir voluntat per fer esports.

Quin és el pès ideal del Judoka?

Depèn de l'estatura de cadascu, pero normalment solen ésser entre els 70-75 Kgs. que és el pès on hi ha els millors judokas del món.

Perquè et vares oferir per ensenyar el Judo a Pòrtol?

Perquè el judo és un esport que no s'havia fet mai dins Marratxí, i com que jo l'he practicat molt d'anys vaig trobar que seria una bona idea posar-lo en marxa per tot es poble.

Què significa Judo en mallorquí?

Judo en mallorquí, camí facil, que és la millor manera d'aconseguir guanyar al contrari, sense fer-se mal cap dels dos, aprofitant el seu desequilibri per tomar-lo.

Qui va introduir el Judo al món?

El qui va introduir el Judo fou en Jiromo Kan que el va crear a partir d'unes claus de jiu-jitsu.

De quantes categories consta el Judo?

El Judo consta de set cinturons que són pel seu ordre, blanc, groc, taronga, verd, blau, marró i negre. A partir del negre ja hi ha els 2dans" que són molt difícils d'aconseguir.

De quantes classes consta el Judo?

En el judo fins el cinturó negre n'hi ha 80 de drets de 12 a 15 immovilitzacions, 30 palanques i unes 30 estrangulacions dins el programa bàsic fins el cinturó negre.

Quantes hores sol entrenar un judoka a la setmana?

El judoka de competició entrena cada dia en ses competicions nacionals, aquí a Balears entrenen tres dies a la setmana, d'una a una hora i mitja.

Quines solen ésser els trofeus a les competicions?

Normalment solen donar medalles, copes i trofeus, als quatre primers classificats.

Aquestes foren les paraules d'Artur Suau, que nos atreca una mica més al noble esport del Judo.

Aquest Poble Nostre

Amb la sortida al carrer d'aquest exemplar, número quaranta-cinc, s'acompleix un any més d'existència de la revista PORTULA. Si tot va bé i no hi ha res de nou el proper mes de maig sortirà a la llum pública el número cinquanta. Això diu molt per una revista de caire forà, destinada en principi a una població i un Municipi concrets.

Es digne d'alabar i al mateix temps sentir-se orgullós de tenir una revista pròpia del terme on hi cap tota veu i opinió vengui d'on vengui; oberta a tot el món, això sí, sempre i quan l'opinió estigui expressada en la nostra llengua, o sigui la llengua catalana, ja tenguí variants mallorquines, menorquines, eivissenques... és igual.

Perquè un dels primers principis pels quals es lluita en aquesta revista és la recuperació i utilització de la llengua pròpia d'aquestes Illes.

La crítica constructiva als organismes oficials autonòmics i municipals en relació a l'ús de la nostra llengua és constant i dura... com ha d'ésser!

Però jo em pregunto: *¿té aquesta revista l'acolliment que tocava tenir per part dels diversos sectors de la població de Marratxí? ¿Quin ressò té aquesta publicació mensual dins la vida del terme?*

Aquestes preguntes les me faig per saber si hi ha que canviar qualche cosa a la revista, si hauríem d'enfocar temes polítics d'una altra manera. O tractar altres aspectes de la vida social de Marratxí que ara no hi són publicats. Per ventura suprimir o afegir altres coses... no ho sé, però m'agradaria saber-ho. Senzillament per amillarar la revista, perquè tothom o la major part dels habitants de Marratxí la puguin llegir trobant-hi qualche cosa que els agradi, endevinar-los el gust, les preferències.

Això seria molt interessant. Trobar una fórmula que valgués per descobrir els temes o articles que atreuen i criden més l'atenció dels lectors.

La col·laboració de tots és important, qualsevol cosa que sigui del poble és interessant per Pòrtula i pels marratxiners: un dibuix, una poesia, una cançó, una glosa, una crònica, un relat, un conte, una carta, una protesta, una queixa, una alabança, un agraïment, un donatiu, una subscripció. Qualsevol col·laboració, qualsevol acció és bona si ve del poble i és per al poble.

Però, senyor, de moment falta més acció.

ANTONI CANYELLES I OLIVER.-

Tampoc es dir amb aquest titular que es tracti d'un caramull de test. Però el que hem pogut veure a Ses Tres Germanes no s'acosta massa al concepte de fira. I més que de fang que pren forma gràcies a les mans, hem vist molts de motlles que han parit figures i estris de cuina i casa finament decorats amb tallador o encuny.

Una fira inclou exposició i, sobre tot, contacte entre productor i consumidor. Una fira és la fira de Sineu, per no anar més enfora. Allà es posa a la venda tot el que hom té fet, dins un àmbit més ampli del que fou la societat agrària mallorquina, sense compromisos, ni grans inversions, sense haver-hi d'anar mudats ni grans muntatges.

Fang. Fang n'hi ha de moltes classes. A ses Tres Germanes n'hi havia, fins i tot, i amagadament sota segell de producció mallorquina, de català. I d'altre que pareixia de Manises i es deia de Felanitx.

Al cap i a la fi, tampoc es tracta de treure defectes. El muntatge mereix una nota excel·lent i sembla que té un grau d'acceptació considerable si ens remetem a les xifres de visitants. Ara bé, hi manca una secció documental, com l'aportació del Museu de Mallorca a l'edició passada. En tot cas, es feria precís, com passa amb la mostra fotogràfica de les teules soleriques, una explicació de les peces més antigues acaramullades folklòricament a una cuina improvisada, petita i -m'atreveixo?- ridícula i disfuncional.

Feta ja la cloenda, cal advertir als organitzadors que evitin per la pròpera edició la repetició. Les reiteracions monogràfiques acaben no tan sols per cansar sinó per fer girar el vent.

Caldria ampliar el camp de mira i "actualitzar" la mostra. Hi ha molta gent que utilitza el fang com matèria artística. No cal posar noms, però l'escultura i la ceràmica no manierista i artística té cabuda a la pròpera edició. Cal, simplement, adequar l'exposició. Cal també donar-li un àmbit més seriós, proporcionant estudis i no proposant museus i arqueologia. I, sobre tot, prendre la mesura del camí recorregut i del que cal seguir. Després de dos anys de Fira del Fang, comença a ser hora de reflexionar sobre el futur. Pensar que ja és hora que sien especialistes i no polítics els qui destrüin i organitzin: que sia el fang l'autèntic protagonista de la fira i de la mostra. L'Ajuntament ha après a ser promotor, sens dubte. I aquest és el seu únic paper, que no és test que caigui de les mans.

Ses gloses d'En

Pere-Gil

Crítica

A MARRATXI, LA MAJORIA D'U.M. GOVERNA I FA

LO QUE VOL AMB EL VIST I PLAU DE L'OPOSICIO

Al darrer ple que celebrà l'ajuntament, onhi havia una sèrie de punts que eren fort importants de cara al poble, la majoria va tenir una intervenció tan poc afortunada com poc efectiva i demostrà un pic més que a Marratxí, no hi ha oposició ni sabem fer oposició, ni en volen fer que és pitjor.

En primer lloc els dos representants d'A.P. no feren acte de presència, i això que un dels punts era la pujada d'aigua a Pòrtol i Sa Cabaneta, i l'altre l'aprovació dels pressuposts de l'any 86, que pujaven a la respectable quantitat de 170.000.000,-- milions de ptes., i els senyors d'A.P., com hem dit no feren acte de presència lo que ja els desqualifica per fer qualsevol crítica damunt els pressuposts aprovats.

Quant als membres del PSOE la seva intervenció en la discussió dels pressuposts va ésser una clara lliçó de lo que no ha de fer una oposició, només digueren que s'abstenien, sense explicar res de res.

Per fer lo que fa l'oposició de Marratxí, més valdria, a les properes eleccions només elegíssim un batle, i que ell governàs tot solet amb l'ajuda que necessitàs, i així el doblers que es destinen a pagar l'oposició podrien ésser invertits, malgrat siguin pocs, en millores per al poble, i no pagar uns senyors, que no fan oposició, que no en saben ni en volen aprendre.

Senyors, a Marratxí U.M fa lo que vol amb el vist i plau d'A.P. i P.S.O.E..

En Joanet de l'Onso.

SA GLOSA D'EN PERE-GIL

CERÀMICA POPULAR

Hi ha que veure amb so fang
ses coses que es podem fer
tant per qualsevol jornalier
com per un director de banc.

Ja em direu si un cossioli
no és cosa que no fassi vasa
i no en falta a cap casa
per fer lluir es trispols.

Ja ho deia Mossen Josep, s'organista:
"Deu va ésser es primer
ceramista"

FORAVILA

Hi ha que veure lo esplendoros que ha tornat el nostre camp, a conseqüència de les repetides pluges d'aquest mes de Novembre. Feia 4 o 5 anys, que no veiem cosa igual. Sa Saó, és abundant, començant a recuperar-se les aigües subterrànies i els arbres reverdeixen amb molta d'exuberància. Ses pastures no poden anar millor, fa menys d'un mes, tot eren desesperances, i en quinze dies, ses borrasques i baixes pressions atmosfèriques, han aconseguit el miracle. Tot això, vos pot parèixer una repetició de coses sabudes i repetides, però la importància i conseqüències positives de l'aigua caiguda, fa que merescuin un pic més s'inici d'aquesta columna fora-vilera.

I MES MERCAT COMU.- Mos arribaran a despatxar amb tants d'informes, comunicats, conferències, disertacions...etc. dirigides a l'agre mallorquí, per personatges, autoritats i organismes. Ja que n'hi ha que se contradueixen, se comença a destriar lo més significatiu a tenir en compte per la gent del camp. Així els cereals, hortalissa i flors, per una part, l'ametlla i fruits secs, per altra, juntament amb la ramaderia ovina, aviram i porcs-quant s'elimini sa pesta ditxosa- se destaquen com els mes afavorits, a partir del dia 1 de gener.

SA LLET.- Aquest producte, segons els experts,

és un des que podran sofrir més directament, la competència lliure que estableix el M.C. ja que sa llet alemanya, holandesa, danesa, suïssa i un poc menys francesa te més qualitat. Però diuen- que la distància a salvar per arribar a les nostres illes farà que pugin els cost finals i així no afectin, segurament a la producció illenca. Mentres tant, la Conselleria d'Agricultura del Govern Balear i l'Administració Central, han obert un registre d'explotacions de producció lletera, requisit indispensable per acollir-se als crèdits i subvencions necessaris per modernitzar ses instal·lacions. Es ramaders que no se registrin, hauran de pagar-se ells mateixos ses obres que puguin fer a ses finques. Es requisit indispensable, tenir deu vaques adultes producció contínua i o bé tenir una producció anual de trenta mil litres.

ES PAGESOS DIUEN.- Els més preocupats i conscientitzats naturalment, opinen que ses crisis que sofreixen ses explotacions familiars del camp mallorquí, van en augment i probablement a la seva desaparició ja que els Plans Generals, que fa el Govern Balear, han oblidat fer reservats agraris de terrenys protegits per usos agrícoles. Sa nostra agricultura diuen- ja minifundista, se troba amb el gru problema de la pressió especulativa, propiciada per les autoritats actuals, que propicien la construcció de casetes de camp o residències de cap de setmana per tota classe de parcel·les - d'això en sabem un rato llarg, pel nostre municipi-. Així els més petits propietaris estant més interessats en vendre la seva petita finca a un comprador que vulgui construir una caseta que a un agricultor que vol augmentar s'explotació. La raó és ben senzilla, el qui vol construir sempre en pagarà més de lo que en pot pagar un foraviler. Mentres aquests autoritats actuals, no ho canviïn, és inútil donar crèdits i altres ajudes. Lo primer i essencial és aturar l'actual especulació, no deixant construir més casetes per foravila. Es una qüestió de vida o mort pel camp a mig termini. Hi ha altres temes, importants tots, però l'espai d'aquesta pàgina comanda. Seguirem amb l'altre número.

MENYS AILLAMENT I INDIVIDUALISME.- Són elements que per desgràcia abunden entre la pagesia illenca, una conseqüència més negativa naturalment, la tenim ara mateix, amb la sembra de cereals. La majoria, continuen emprant llavors de baixa qualitat i amb sembrats tradicionals que dificulten el creixement de la llavor. Mentres tant, a ses finques d'experiències, sa producció i resultats són bastant millors. Així els pagesos demanen poca informació de ses

noves tècniques i lo més trist és que no demanin a la Conselleria d'Agricultura els nous cererals, que demostrant un rediments més productius, per exemple en blat, el "Atral", "Golo", "Inia", "Nacorizi" i "Lachis" en civada, "Alpha" i "Barbarosa". Així de trist.

S'ATSUS PER ACABAR, NO ESTA CLAR.- Si amics, s'estol de gent en recerca de l'afamat esclatassang, no s'ha produït de moment, ja que el fred és enemic declarat d'aquest bolet. Solament aquells llocs ben resguardats del fres, an vist com creixien el primers i així alguns cecadors han pogut presumir davant els amics i familiars. La majoria espera temps més càlids i si algú té pressa i té gastadores 6.000 ptes. en pot trobar, segur, per Ciutat. Sort i valentia als altres.

XISCO LLINAS.

PortHOLA!

LECTURES PEL ROCAHOUSE

9(207)

● Es Batle de Marratxí per rompre es gel i quedar bé ha comprat un siurellet pen Bernadí (això sí, era de Ceràmiques Vidal).

● En Biel Massot s'ha comprat sabates de xarol per anar a veure els superiors.

PASSAU!!!

● Quina passada que li varen fotre aquests animals de sa Pòrtula al senyor ministre. A partir d'ara li diuen infèlix Pons.

● D'ençà que l'han fet president ja hem vist de vers tres vegades en Biel Massot amb femelles. El casarem, aquesta vegada?

Rock & Rollo

● Està vist que quan en Vicenç Sastre no té res que fer s'afica amb so batle.

● El Dia també canvia. A partir d'ara se dirà el MATUTINO d'Europa.

● Si es batle la té de ciment en Bernadí la deu tenir de fang.

Trampa llamps

● A partir d'ara el Balears canvia de nom. Li diran BÀLLARES o, en tot cas, SOLEARES.

● Sabem ben cert que se venen més Pòrtules d'ençà que hi ha Port-Hola i que surten més capellans bons que les dones miren.

Els nostres serveis d'espionatge tenen un dubte mortal: és na Carmina Burana?

● Ja tenim en Biel Massot president. Ara sabem que devia fer devers els sopars polítics. I ara sí que en farà de soparets!

● No és raro que prenguin en Biel Massot per roig amb so pèl que du i sa pinta que fa. Pareix un faccinerós.

● L'aparició del nies: San Francisco Franco del Palmar de Troya ha sortit a en Mirando i li ha dit: "hijo mio, cuidado que los rusos andan sueltos" i s'anerot li ha fet cas i ho ha escrit.

5 NOLTROS ZINC 5

Ai! Ai!

Toc! Toc!

I CONGRÉS DE L'ASSOCIACIÓ DE LA PREMSA FORANA DE MALLORCA

Dies 29 i 30 de novembre i 1er. de desembre
de 1985

SANTUARI DE CURA

PROGRAMA

DIVENDRES, DIA 29

Obertura del Congrés.

Ponència: Finançament de les publicacions i abaratament de costos (Mitjans tècnics, Publicitat, Subvencions, Distribució i mercat a Palma).

Responsables: Jaume Tugores, Mateu Llodrà, Pere Llinàs i Nicolau Pons.

DISSABTE, DIA 30

Ponència: Redacció de redaccions. Editorials conjuntes. Relacions amb les entitats locals, autonòmiques, polítiques, etc.

A càrrec de Jordi Vallmajor i Jaume Guillaumet.

Dinar al Restaurant de Cura i presentació de la publicació dels treballs guanyadors dels II Premis de Premsa Forana.

Ponència: I.—Normalització lingüística.

A càrrec de Miquel Riera, Pere Mulet, Tomeu Pou i Josep Cortès.

II.—Llenguatge periodístic.

A càrrec de Josep A. Grimalt.

Ponència: Situació legal de les publicacions.

A càrrec de Josep Melià.

(Foto: Ramón. "Nou")

DIUMENGE, DIA 1

Assemblea extraordinària, amb el següent ordre del dia:

- Discussió i, si així s'acorda, aprovació de les esmenes als Estatuts.
- Seguidament, proclamació de candidats a la Junta Directiva.
- Una hora després, elecció de la nova Junta.

A l'Aula de Gramàtica, lectura de les conclusions de les diverses ponències.

A continuació, dinar i cloenda del Congrés pel President del Consell Insular de Mallorca, senyor Jeroni Albertí

Està enfora ja aquell dia 10 de setembre del 78 a Sòller, on es celebrà la gran DIADA DE LA PREMSA FORANA. Però no hi és de més recordar que les dues grans decisions d'aquella diada es refeixen a la llengua del país i a la col·laboració i ajut entre les publicacions agrupades.

Sembla que, ara, la darrera trobada i Ier Congrés, les preocupacions no varien molt. Però l'element en discòrdia és una "pomada", com a les històries i llegendes clàssiques: la políptica.

Auguraven els diaris de ciutat-eren els cocodrils dels fossars: es lleigeixi Gaspi, Miquel Segura, etc- que es produiria una escisió si no guanyaven ells. I pegaven mentrestant a Pere Llinàs, editor manacorí, per allò de la Unió Mallorquina. Després de Cura, segueixen parlant amb els mateixos termes: escissions. ¿Quines? ¿Per què?. No responen.

També quedà bocabadat el "pogre" que havia de prendre la poltrona i realitzar tant de projectes que es treia de la màniga. I és que es nombrà per carambola un innocent. Aquesta és la gran victòria de la PREMSA FORANA, la garantia del seu futur. Sense voler i volent van encertar.

CINC ANYS I... Un dia

Miquel Segura: "El gran ausente"

Les paraules anteriors no estan massa ben dites des d'aquestes planes, però, expresades per una veu externa, crec que són encertades.

Manifestos lingüístics ja se'n han fet massa. Fins i tot el diari de Mallorca que es queixava de manca de subvencions i prioritats en el Consell, no s'ha atrevit a publicar res en català, qui diu res, diu nimietats. Els components de la nova junta són manifestos partidaris de la normalització, perquè més a més, dia a dia, l'han anada fent.

D'unió només en parla aquell qui la nota a mancar. I, moltes vegades, la nota a mancar el discor-dant, aquell qui es vol posar per sobre o al marge. No poden declarar-se marginats, abans de començar a treballar, aquelles revistes que han tingut fins ara el control de l'Associació. No poden fer-se discor-dants aquells, com en Miquel Segura o Mirando que han utilitzat altres tribunes que els assemblearis per manifestar el seu desacord amb les decisions de la Junta anterior de complir un servei d'informació als seus associats.

En definitis, crec que des de postures polítiques s'ha condemnat a un recent nat- la nova junta, plena de sava i d'idees, plena de joventut i d'esperances- a un dia de fracassos. Que tampoc no és molt si tenim en comte el desconcert i el maquiavelisme d'alguns.

D.Q.

COMUNICAT DE L'ASSOCIACIÓ
ALS MITJANS DE COMUNICACIÓ.

11(209)

Les publicacions que subscriuen el present manifest, reunides al Santuari de Cura amb ocasió del Primer Congrés de la Premsa Forana de Mallorca, en resposta i solidaritat amb els moviments i campanyes de normalització lingüística que avui se duen a terme, tant per part d'organismes oficials com per iniciatives d'entitats i particulars, volem fer públiques les resolucions següents:

1ª.- Reconèixer i assumir el fet que el parlar propi de Mallorca constitueix juntament amb el del Principat de Catalunya i el del País Valencià una sola llengua, com ensenya la ciència lingüística actual i ha proclamat l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, i en conseqüència que la denominació de catalana li és aplicable i adequada, com ho justifiquen el seu origen històric i configuració actual, sense que això suposi ignorar les peculiaritats pròpies de tota illa i les de cada poble en particular, característiques que en la mesura que responen a una bona tradició idiomàtica mereixen ésser cultivades i tenguendes en compte en l'ús de la llengua culta o literària.

2ona.- Dur a terme un programa conseqüent de recuperació lingüística, adequat a les possibilitats de cadascuna, encaminat a aconseguir, en un futur com més pròxim millor, l'ús de la llengua catalana com a vehicle normal i habitual d'expressió, entenent que la llengua és un element clau de la nostra cultura i per tant essencial per a la nostra plena realització com a poble.

Santuari de Cura, tardor del 1985.

SIGNEN EL PRESENT COMUNICAT:

ES SAIG, d'Algaida
S'ENCRUIA, de Deià
SANT JOAN
ES PI GROS, de Lloret
FELANITX
MANACOR COMARCAL
BELLPUIG, d'Artà
DIJOUS, d'Inca
LLOSETA
A TOTA PLANA, de Manacor
SA POBLA
ARIANY
COANEGRA, de Santa Maria del Camí
APOSTOL Y CIVILIZADOR, de Petra
S'ARENAL DE MALLORCA
PORTULA
SA VEU DE LLUCMAJOR
ALGEBELI, de Muro
SANTA BARBARA, de Vilafranca de Bonany
REVISTA DE SINEU
FLOR DE CARD, de Sant Llorenç des Cardessar
SAL I XEIXA, de Santanyí
SA FONT, de Son Servera
LLUCMAJOR DE PINTE EN AMPLÉ
LLUM D'OLI, de Porreres
REVISTA DE CAMPANET
CA'N PICAFORT
BONA PAU, de Montuïri

PREMSA
FORANA

Segons el meu sogre, aquesta casta d'animals-remugadors- es treuen el menjar ben rovegat per a tornar-lo diferir després amb més facilitat. Es a dir: el paeixen dues vegades. Trob que la naturalesa m'ha oferit un excel·lent motiu de comportament per a bastir aquest assaig, miscel·lània de pensaments i reflexions sobre l'actualitat.

Vaig anar a passar el pont festiu de Tots Sants per terres eivissenques. Ja és sabut el paral·lelisme nefats entre la nostra roqueta i la major de les Pitiuses, del qual se'n salva-afortunadament- la Menorca bella i blanca. No obstant, la visita em serví per a plantejar-me un parell de qüestions, relacionades totes amb la problemàtica cultural a les Illes. Vet-a-les aquí:

1ª) La retolació dels topònims a Eivissa és, en el millor dels casos, bilingüe. En demanar-ne de noves sobre aquest aspecte, em responien que la segona de les nomenclatures-semple la inferior quant a col·locació- era la "eivissenca". Es realment alarmant el grau de sectarisme assolit per la nostra llengua pel que fa a la seva definició. Anem a veure: si jo, en parlar amb un eivissenc que utilitza la seva modalitat particular, l'"eivissenc", l'entenc, i ell m'entén si jo ús la meua, el "malorquí", no vol dir això que parlem una mateixa llengua? Quin problema hi ha per acceptar una denominació comuna per ambdues variants? Ve això a propòsit de la nova ofensiva gonellista detectada en els mitjans de comunicació i de la indefinició sistemàtica del nostre Govern en matèria lingüística, jugant al ca i al moix i passant-nos amb cançons...(Però no com "PORTULA", alertat).

2ª) Sorpren, en fort contrast amb aquesta situació, el grau de pervivència d'algunes manifestacions populars, com és ara l'ús del vestitde pagesa per les dones de la vila. Així, és freqüent entrar dins una cafeteria de traces modernes, i trobar, voran una joveneta de bon veure, una doneta amb la indumentària tradicional al complet, mentre devoren amb fruïció un esquisit "sofrit pagès". Cal dir amb urgència que aquest fenomen defuig totalment l'anomenat "tipisme", manifestació d'altra banda tan comuna per aquestes latituds. A la jaia eivissenca-de moment- ningú no la paga, ni la subvenciona, ni l'anomena "Pagesa Major" de res. Es mostra tal com és: respectem-la per molts d'anys.

I bé, muden un poc de cançoneta, i passem al tema del mes, la moguda de l'OTAN. En primer lloc dir que a Marratxí s'ha constituït un Comitè Anti-OTAN, que es reuneix regularment i l'objectiu del qual és conscienciar "aquest Poble nostre", com diu En Toni "Rotget", de la necessitat de sortir de l'Aliança Atlàntica i de qualsevol tipus d'aliança militar. De moment, s'ha fet una marxa a Sineu, de la qual val més no parlar-ne. O sí, deixau-me dir dues coses: o els pocs conscienciats que som ens unim i donam branca, deixant de fer cadascú la guerra pel seu compte, o podem aplagar. No és seriós que els dirigents d'un partit es vegin en l'embarassadora situació d'intentar fer davallar a un espontani que, de cop i volta, s'ha enfilat dalt del cadafal per assegurar que "l'única sortida possible de l'OTAN és l'autodeterminació dels Països Catalans"(¿...?), com tampoc ho és el fet que un homonet de Sineu, tot escoltant atentament el manifest llegit contra l'OTAN, hagi de cridar l'atenció a un destacat dirigent del FAGI, que es distreia contant les velleïtats dels assistents a la concentració. I molt menys - tanc així el ventall ideològic- que el capellà del poble recomani als seus feligresos la conveniència de no assistir a la concentració, supòs que al·legant raos de redempció.

Boires Entintades

LLENGUA DE COMUNICACIÓ I CONVIVÈNCIA?

Amb tota franquesa vos he de dir que encara no veig clar que el català de Mallorca sigui realment una llengua de comunicació i convivència. Si miram la premsa diària que es fa a Ciutat, escoltam les ràdios, llegim la publicitat o pegam una ullada a la televisió, la veritat és que el mot comunicació no s'ha creat per referir-se a la llengua d'aquest Poble. Quant a la qüestió de la convivència... què podem dir?. Si que és cert que a Mallorca no existeixen les tibantors de caràcter lingüístic que existeixen, per exemple, al País Valencià, ni els conflictes entre comunitats lingüístiques que, de tant en tant, es produeixen al nord i al sud del riu de la Sènia, és a dir, a Catalunya i al País Valencià, altra vegada, però si convivència vol dir seguir pel camí que tenim encetat ara mateix, és a dir, mantenir el català en un segon lloc, i practicar una diglòssia pel que es veu insuperable, doncs... per mal camí estam anant.

No es veu un afany per aconseguir que la llengua d'aquesta terra arribi a ser realment una llengua de comunicació i convivència. Els adhesius i els cartells instal·lats estratègicament poden dir el que vulguin, però nosaltres, per la nostra part, podem pensar que les coses no marxen bé. Quan podem veure diàriament que ni tan sols les institucions més compromeses, almenys políticament, en el tema de la normalització lingüística, es comprometen de bon de veres en una política lingüística que faci recuperar a la llengua d'aquest Poble l'espai i el lloc que li pertoca en el seu paper d'instrument de comunicació, ja podem començar a pensar que això de la llengua segueix essent un tema delicat, en alguns casos, i un maldecap o una pínola mala d'empassar, per a alguns partits. La llàstima per aquests que veuen en això de la normalització lingüística un "problema", la sort per a nosaltres, és que aquest Poble nostre, aquesta Terra, encara es resisteix a perdre el seu principal signe d'identitat. Sols així s'explica que continuem essent. I per molts d'anys!

RAMON TURMEDA.

Caldria recordar a aquest rector- qüestions dogmàtiques apart- quin és el fonament de la doctrina per ell predicada, inspirada en la pau i la no-violència?.

En qualsevol cas, siguem optimistes i procurem no tirar pedres damunt les nostres teulades, que si no això s'enfonsa. A Marratxí s'està formant un Comitè Anti-OTAN: si en voleu saber de noves, dirigiu-vos a Vicenç Sastre (Tel. 60-25-41) o informau-vos per "Ràdio carrer" dels dies i hores de trobada. De moment n'hem fetes dues- de reunions-, i els assistents s'han mostrat interessats sobre el tema, encara que el Sr. Fraga vagi pel món dient que no són més que "Minorías sin ninguna incidencia parlamentaria". M'agrada, això de "minorías" perquè, tanmateix, diuen que les coses bones es troben dins recipients petits.

Miquel Angel Lladó Ribas.

CANS I MOIXOS: LA GRAN BORRATXERA

S'HA ACABAT

Sí, amics i amigues, quan torneu obrir les planes de PORTULA ja llegireu una revista europea (fa temps que no es busca la pitrera i el cul al paper europeu). No passeu pena si sortiu de viatge! Pagarem l'I.V.A. I anar de copes serà un luxe més car: no sé que ens costarà el refrigeri de l'onzè aniversari.

De totes aquestes coses ja en parlaran els diaris i els espais hertzians (quina mania, parlar d'espai a la ràdio quan només hi ha veu i temps). I també a la permanent convidada a casa, la caixeta màgica i els seus personatges sense cames (Ai! els americans que inventaren plans tallats! Com ens deformen! Com ens subformen!)

Blai Bonet (Blas Bonete, pels lectors de premsa forastera) poeta de call roig, ja profetitzava fa anys, que a aquesta terra li mancaven deu coses: un estat nou i en Felipe, deu. Perquè Felipe, pel que diu, podria ser ben bé el protagonista d'un "nou evangeli segons un de tants dels deu milions": "he perdido la libertad para que los demás la tengan".

-Què té que veure l'anar en bicicleta i el munyir indiots per la cresta? em demanareu...

-Que en bicicleta hi van els mateixos que fa deu anys enfebriren un desembre d'entusiasme i el farciren de crits de LLIBERTAT, AMNISTIA, ESTATUT D'AUTONOMIA; això sí, una estoneta cada dia, que cansa.

-I... els indiots?

-Ara ve Nadal i matarem un gall. Ou!, perdò: Per a Nadal, tots a casa!

-Qui és l'indiots, el Felipe o el Paco?

-"De noche todos los gatos son PARDOS".

-... I sien blancs o negres, el que importa és que casin... deia ell.

"... I mentre el joc sia estrictament literari, no tindrà massa importància"

JOAN FUSTER

carmina burana **URÆ**

-I l'altre sabia que els moixos eren tan espavilats com per anar caçant només per a mostrar la presa a l'amo i que li das menjar: fer-se necessari.

-No et posis en pla "Lorenzo Sacerdote", ara. Per quina raó ningú parla clar avui i aquí?

-Deu ser un virus. Deu ser el SISA (Síndrome d'inmunosubvenció adquirida). Feu-me una altra pregunta.

-Qui és el moix? Qui és l'indiots?

-Qui vol moixos? Qui vol munyir indiots -i més per la cresta-? Els indiots s'estufen, com el pa que tova. No alleten. Només havia demanat una pregunta; no dues.

-Suposant que el moix sia intel·lectualia, per què no es va vendre abans al poder? No tenia motius o mancaven propostes?

-No, no és que mancassin motius (abans eren inclús majors, algú ho sap, encara que no ho pareixin ara) i diners o motius...: els mateixos d'ara: tots els de tots nosaltres.

-Idò perquè no ho feren abans?

-Perquè no tenien res més ni els feia falta. Allà on no n'hi ha que no n'hi cerquin. Si n'hi hagués hagut s'hi haguessin aferrat.

-Com a cans... L'indensinenter de l'Espriu... Aquesta diu pardalades... i l'església?

-A gran església pocs perdons, ja ho dèiem el mes passat. I tal volta el moix no sien els intel·lectuals, sinó els militars.

-Per què? Per què un doctor fa una llei de desnormalització?

-Qui pensa i diu "si no ho faig jo, ho farà un altre més malament" fa un envit a la falta. No en saben. Ni en tenen. I guanyen.

-I, de què hi ha por?

-Els altres han deixat de tenir por.

-De quin temps ençà?

-En teoria, haurien d'haver sabut perdre; o millor: jugar roquer. Però els ha fuit la por quan han vist tot el que havien de perdre. Il·lògica elemental, amics, com al truc.

-I això, com s'explica?

-El problema és de sous, de llocs... o d'un virus, ja us ho he dit.

-I, no confonem els termes?

-La voluntat d'una part és traduïda per l'altra: tot té preu.

-Això és molt simplista.

-No m'importa. Els complicats són sempre els qui busquen l'efectivitat, els orgànics; oh!, perdó, els orgànics (en què estaria pensant?)

-No ens has convençut!

-Això és Europa, al·lots! Aquí no es tracta de convèncer, sinó d'administrar, de vendre. No he convençut, però, a què heu gratat el cap una estona? Molts d'anys!

UN ANY MES, UN ANYS MENYS.

Aquest és el darrer número de Pòrtula d'aquest any. Dies abans d'escriure això que estàs llegint passava per un dels carrers de Ciutat amb certa calor. Vaig desobrir com un parell de joves valents s'enfilaven i començaven a posar ja els llums de Nadal. Nadal! vaig pensar; ja s'acaba l'any. S'acaba el que ha estat l'any Europeu de la música i record com puc qualche imatge o qualche so dels concerts als que vaig poder anar. Entre ells recordava la màgia dels Musici. La meravella dels Bach Solistes D'Amsterdam, la glòria dels Nins Cantors de Viena i altres.

Sabíeu que també ha estat l'any internacional de la Joventut? Ningú ho diria, però és cert. En aquest cas les Autoritats no han fet res per almenys fer-nos-ho creure. L'any que ve és l'any internacional de la pau, en aquest sí que és més possible que les autoritats no hi puguin fer res. Però l'any s'acaba i no tenc ganes de criticar a ningú.

Desembre, el darrer mes. Tots tenim un any més i un any menys. Però els anys ténen una particularitat i és que tots comencen i acaben amb alegria. Ara quan ja ve Nadal i el fred es comença a aficar pel coll els carrers i la gent sofreix en una transformació. Els mostradors de les tendes canvien d'imatge. Tot es veu com més ben compost que mai, més relluent i més nou. El que hi ha empresonat en ells pareix que respira alegria i que per uns certs dies agafen vida i somriuen alegres, feliços de veure que els mires. Tenen molts de llums que els enfoquen

i els donen calor. Tots els que formen el carrer tenen festes cada nit fins que s'apaguen els llums de colors que pengen de les finques que aguanten.

La gent també es transforma. A l'aire que respiren pareix que hi ha mesclada una polsina que es fica pel nas i et fa respirar alegria. Comences a veure com els cotxes van i vénen pels carrers amb més ganes de córrer que mai, amb una energia a dintre que tenen ganes de treure i mostrar-le a tots. Però a vegades n'hi ha algun que provoca en embós i se n'enfaden un parell. Però al cap d'un minut ja tots s'han perdonat i tornen a esser com abans. A la nit, també són asidus participants de les festes dels carrers quan ja tothom dorm.

Pels carrers circulen dos tipus de gent. Uns que carregats amb alegria i felicitat caminen més aviat que mai, amb més il·lusió que mai. Uns altres que van tranquil·lament mirant els mostradors i els que habiten en ells. Però tots tenen coses en comú. A tots els brillen els ulls amb una expressivitat evident; ara més que mai, la cara és el mirall de l'ànima. Duen els braços carregats de bosses i paquets amb colors vistosos i sents com comenten entre ells el que han comprat aquell dia i el que els falta per fer. També els paquets i les bosses xerren entre ells. Es demanen d'on són, què han pagat per ells, quina és la seva funció... Es un temps en el que tothom xerra i es comunica el que duen a la sang aquells dies.

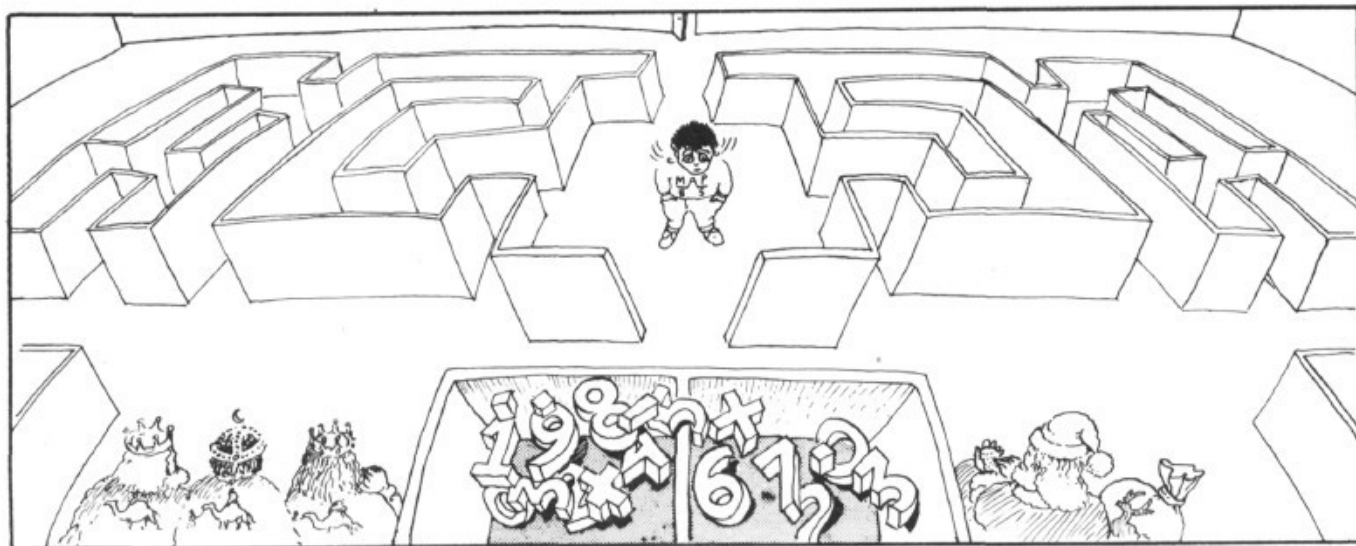
Especials protagonistes d'aquestes dates són els infants. Ells et transmeten l'alegria més innocent de totes, la més sincera, la més valuosa de totes. No és felicitat de diners ni de llums. La duen no saps com dins l'esperit i amb generositat la te donen tota, i per això no se'ls hi acaba mai.

Ja falta poc per la nit de Matines. Aquesta nit fa un fred especial; sense aquest fred aquesta nit no seria la mateixa, i així totes les de les festes vinents. Una nit que pareix dia i una altra en la que el fred farà que el dormir sigui una tasca quasi bé impossible pels nins.

Tot això és el que es diu l'Esperit de Nadal. L'Esperit de Nadal és qui fa possible tot l'ús he pogut comptar i més. Desig que en aquestes festes tots els qui feis Pòrtula i els qui la llegiu i també, tot l'Univers, estigui ple de L'Esperit de Nadal.

BON NADAL!

Gabriel Angel Vich i Martorell.

GRUP DE TEATRE "HERO"

Avui i sense tenir cap tipus de preferència, presentam un grup de teatre del nord de Mallorca: el grup de teatre "HERO".

El nom d'aquest grup està recollit de la denominació que els romans donàren a l'actual vila de Sta. Margalida.

El grup va néixer l'any 1.978, quan un grup d'amics de Sta. Margalida van decidir oferir un entreteniment al seu poble i al mateix temps, un moviment cultural que omplís el buit existent al poble.

Aquell mateix any van preparar i posar en escena l'obra d'un autor desconegut: "Hotel Cosmopolita Palace". Degut a la gran acceptació del públic, decidiren seguir endavant i començaren a preparar noves obres. "L'amo de Son Magraner" de Pere Capellà, "Els nervis de la neboda", "Molta feina i pocs dodbers", "Sa Padrina" de Joan Mas, "Parlant clar s'entenen", "El sogre de madò Rosa" de Martí Mayol i les darreres d'enguany, "Trifulgues de gent casada" i el sàinet, "Els bous a mi no em fan por", són tota la producció.

Es clar que, des que el grup va néixer ha anat sofrint canvis a nivell de components: no hi són tots els que hi eren, però tots els que hi ha ara ho són. An tònica Calafat, Apolònia Cifre, Maria Roig, Maria Malon dra, Maria Payeras, Catalina Ribot, Mateu Mates, Rafel Payeras, Pere Galmés, Joan Rosselló i Guillem Santandreu, tots ells components actuals.

Les ajudes rebudes venen de part de l'Ajuntament de Sta. Margalida i "SA NOSTRA".

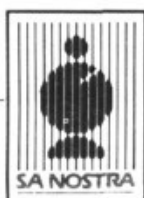
Malgrat les dificultats, com són manca de temps, manca d'un lloc estable per assaig, ocupacions laborals el grup de teatre HERO estrena una obra cada any al teatre Llíric de Sta. Margalida. Després venen actuacions a Son Serra i Can Picafort, on són contractats per les comissions de festes d'aquestes colònies.

En aquests moments i després d'un merescut descans, els components del Grup estan cercant una obra que s'adaptin a les seves exigències.

PAU LLADÓ I OLIVER

DES D'AQUEST ESPAI
VOLEM FER PUBLIC AGRAÏMENT

DES D'AQUEST ESPAI
VOLEM FER PUBLIC AGRAÏMENT
A LA
"CAIXA DE BALEARS"

"SA NOSTRA"

PER LA SUBVENCIÓ
QUE ENS HA CONCEDIT RECENTMENT

A John LENNON

"Si algú pensa que l'Amor i la Pau són un clixé que es va enfosquir cap els anys setanta, és el seu problema. L'Amor i la Pau són eterns"

John Lennon.-

I que més cal dir d'ell?

Només volem dedicar-li un petit record, una breu reflexió ara que ja fa cinc anys que el van assassinar, un vuit de desembre...

Però John no és mort perquè la seva vida era una actitud desafiant que només perseguia això: viure la pau i l'amor. Cosa que únicament va trobar al costat de Yoko.

Ell mateix ho deia:

A na Yoko:

"Sense tu només pens en una cosa
Quan tot s'ha fet i s'ha dit
Els dos som una sola persona
Els déus sempre han guardat
el nostre amor estimada Yoko"

Nº 35 ENERO 1981-150 PTAS.

EL MINISTRO DE JUSTICIA:
"HE FUMADO PORROS"

FERNANDEZ ORDÓÑEZ, HABLA CLARO DE LA
DELINCUENCIA JUVENIL, CARCELES,
DROGAS, JUSTICIA, ETC.

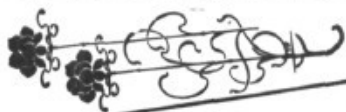
JOHN LENNON
(1940 - 1980)

SPRINGSTEEN CHINA HOY LA BOMBA H

A tots els qui volen entendre:

"Imagina't que no hi ha països
No és difícil fer-ho
Cap raó per la qual haver de matar o morir
i tampoc religió.
Imagina't a tot el món
vivint la vida en pau.
Potser diguis que soc un somnatriu.
Però no soc l'únic.
Esper que algun dia t'uneixis a nosaltres
I el món serà com una sola persona"

Magdalena.--

A PARTIR DE LA MÚSICA

DOMINGO JIMENEZ RIUTORD:
"LA MUSICA DE LA MILICIA"

Si el rigor és una de les exigències de la milícia, la puntualitat és part d'aquest rigor. Ho puc afirmar, al manco, per la puntualitat demostrada per la primera autoritat militar mallorquina.

Vaig arribar a "capitania general" uns minuts abans de l'hora convinguda. I després de passar un control d'identificació (que esperava més rigorós i exagerat) vaig ser acompanyat a la sala d'espera. A l'hora en punt, el Sr. Jiménez Riutord va disculpar les altres visites per atendre'm. Tot un detall. Eren les onze en punt, ni més ni manco.

El despatx mira a la badia. Vista preciosa i assolada.

Entre un cafè i un micròfon, parlàvem de Música.

P.- No li sorprèn que vengui per parlar de Música?

R.- No, en absolut. Crec que és una inquietud prou interessant i positiva.

P.- Escolta Música?

R.- Sí i m'agrada molt. Altern l'audició en discos i cassettes amb la Música dels concerts, Música al carrer.

P.- Preferències?

R.- En tenc una molt marcada i que està ben d'acord amb la meua professió: m'agrada molt la Música de banda. I dintre d'ella m'entusiasmen les marxes militars. Som un col·leccionista de marxes militars. Vaig cercant-les als llocs de venda de discos. En tenc uns quaranta-i-tants de cassettes de marxes. I cada un deu tenir set o vuit composicions diferents.

M'agradaria relatar-li, ja que parlem d'afició, una gran satisfacció que vaig tenir: un tinent músic del govern militar, abans de passar a la situació de "retirat" em dedicà una marxa militar anomenada "General Jiménez Riutord". Era el tinent Manchón. I encara per més satisfacció meua s'estrenà el dia d'una trobada de bandes a Inca.

S'està fent, pens, un gran esforç quant a les bandes mallorquines. Cada any hi ha més gent jove incorporada a qualche banda.

P.- Quan escolta Música?

R.- Quan tenc temps. Quasi sempre a la nit. Es un relax i un descans.

P.- Li agrada la Música moderna?

R.- Tè coses interessants. M'agrada el jazz i el flamenc...

I voldria fer-li una observació. Tal vegada per combatre aquests aspectes tan complicats que té la vida actual, els joves (i ho veig amb els meus fills) es refugien en la Música contínuament.

P.- El seu treball, li permet escoltar Música?

R.- Mentre faig feina?

P.- Sí.

R.- Normalment prescindesc. El meu treball no és físic, més bé intel·lectual. Pensant, la Música em distreu. En canvi hi ha algunes feines manuals que sí ho permeten. Hem provat de posar-ne als quarters.

P.- Com entra la Música als quarters?

R.- Bé, els soldats... la gent que hi arriba no és més que la gent del carrer. Així les coses de fora també arriben als quarters.

P.- Ha pensat en la divulgació de la Música militar?

R.- Miri, fa falta una compenetració entre el poble i les seves forces armades.

P.- Com analitza la famosa frase de Napoleó: "la Música és el renou que menys em molesta"?

R.- Es una forma de parlar. Una forma simpàtica.

P.- Canta?

R.- Ara ja no, però he cantat.

P.- Dels clàssics, amb qui es queda?

R.- Amb Beethoven, amb una qualsevol de les seves simfonies.

P.- Que sia l'Heroica?

R.- Bé.

P.- Gràcies.

PERE ESTELRICH I MASSUTI.--

Notes

Històriques

Dia 7 de maig de 1375, la dona Francesquina, muller d'Antoni Ferriol, assaonador de Ciutat, disposava el seu testament. Entre altres coses mana que dels seus béns sia comprat un ciri de cera vermella de 10 lliures de pès i sia oferit a la Seu de Mallorca. Més, altre ciri de mitja lliura de pès i sia presentat i oferit a Déu i a SANT MARÇAL DE MARRATXI. (ARM prot. Nicolau Prohom P-139 f.45)

1426.- Joan de Burgos, convers, de Mallorca, ven a Guillem Sastre de MARRATXI un rossí de pèl vermell per preu de 15 lliures (ARM prot. Antoni Sorell S-21 f.56 v.)

1487, 20 d'octubre.- Nadal Servera, d'Inca, en testament deixa 2 sous a Santa Maria de Lluc, 10 sous a l'obra de l'església de Lloseta i 2 sous a SANT MARÇAL (ARM prot. Bartomeu Vives V-86 f.149)

RAMON ROSSELLO.--

MUSICA DE COMPOSITORS MALLORQUINS

Amb aquest títol ha sortit un cassette que completa amb material sonor el llibre Tres músics mallorquins que s'edita el passat juny i del qual ja parlarem en el seu moment. El cassette editat per la Conselleria d'educació i cultura, amb portada de Joan Deia presenta el següent programa: Avui és diumenge i Marxa Pontifical de Miquel Capllonch; Benaventurat l'home que posa en Déu la seva confiança, Suite per a clave i Batalla d'Antoni Matheu; La pastorcita cortesana, Epigramas i Villancico de Joan Mª Thomàs i Recuerdos de España, Coral i Estudi d'Antoni Torrandell. Les diferents peces han estat interpretades per la Coral Universitària, Joan Moll, Arnau Reynés i Ignasi Furió. Pere Estelrich ha carregat amb la tasca de coordinació d'aquest enregistrament que, sens dubte, omplí un important espai en i de la nostra cultura musical.

JORNADAS INTERNACIONALS D'ORGUE

Patrocinades pel Ministerio de Cultura amb la col·laboració del Govern Balear. Hom intenta ensamblar el cas únic dels nostres orgues amb la vinguda d'importants especialistes d'aquest instrument. Els concerts són itinerants (vegeu Agenda Musical) i són presentats pel nostre col·laborador Pere Estelrich. El conegut organista mallorquí Arnau Reynés és l'en-carregat de la direcció tècnica de les Jornades.

Nº 000583

VII Exposició filatèlica "Dijous Bo"
del 12 al 14 Novembre 1985 Inca (Mallorca)

FILATELIA MUSICAL

Durant el passat novembre se celebrà a Inca la VII edició de l'exposició filatèlica "Dijous Bo". Enguany la direcció general de Correus i Telecomunicacions concedí un matasegells especial. El reproduïm pel seu caràcter musical. S'havia aprofitat l'aveniment per imprimir uns sobres especials amb una Sonata del músic inquer Antoni Torrandell, del qual també vos n'ofereim la mostra.

TOT MUSICA

El títol ja val l'entrada. Es tracta d'una sèrie d'activitats de la Caixa encaminades a servir de cloenda de l'any europeu que s'acaba. La idea és agrupar en una mateixa sessió una conferència i un concert ambdues coses realitzades per afamats especialistes dels camps tractats. Per a informació concreta consultau l'Agenda Musical. A les vuit del vespre a la Sala Mozart i al preu de 500 ptes.

PRESENTACIÓ D'UN DISC

El passat dia 21 de novembre tengué lloc la presentació del disc de Joan Moll Música pianística balear dedicat a diversos autors nostrats. L'acte tengué lloc a la casa de cultura.

CRÒNICA

Quatre varen ser les conclusions, que traduïm:

1.- Exhortar al Ministeri de Cultura i a cada un dels governs autònoms que prestin l'atenció i l'assistència deguda als centres o entitats de documentació musical que ja existeixen o que els constitueixin o els dotin allà on no n'hi ha.

2.- Constatar la necessitat d'un projecte de Pla Nacional de Documentació Musical, amb objectius a curt, mig i llarg termini, l'elaboració del qual s'encomana al Centre de Documentació Musical, tenint en compte els suggeriments i contribucions aportades pels assistents a aquest Simposi, i debatut posteriorment en el transcurs d'una propera reunió.

3.- Es denuncien les deficiències d'organització, conservació i servei en els arxius, biblioteques i museus, tant de titularitat estatal com regional i s'urgeix l'adopció de mesures d'amillorament al respecte.

4.- Declarar la conveniència d'ampliar el cens de recursos musicals d'Espanya elaborat pel Centre de Documentació Musical, mitjançant l'aportació d'inventaris per part de les respectives comunitats autònomes.

JOAN PARETS I SERRA.--

UN SIMPOSI SOBRE DOCUMENTACIÓ MUSICAL

Del dia 28 d'octubre al primer de novembre es va realitzar a la ciutat de Toledo un Simposi sobre Documentación Musical organitzat pel Ministerio de Cultura-Instituto Nacional de las Artes Escénicas y de la Música.

Dua el pès de dit Simposi el nou CENTRO DE DOCUMENTACION MUSICAL creat per real decret 565,1985 de 24 d'abril del 85 i era la primera activitat pública que coincidint amb la celebració de l'Any Europeu de la Música pretenia posar les bases d'un pla de documentació musical dins tot l'estat espanyol.

També, dit Centre entregà a tots els participants la primera obra que ha duit a terme titulada: Recursos Musicales en España, de 325 pàgines amb els següents apartats o capítols: "Personas", "Entidades".

Hi participàrem prop d'un centenar de persones entre tècnics (musicòlegs i documentalistes), representants de quasi bé totes les Comunitats Autònomes, exceptuant les governades per AP, i altres organismes i persones representatives del camp de la Música.

Es llegiren i discutiren: 18 comunicacions-ponències sobre bibliografia i documentació; 5 d'arxivística, 10 de fonografia i hemerografia i 6 d'iconografia i ormolgia musical.

Cada vespre i a escenaris històrics tenguérem concerts: Dimarts a la "Sinagoga del Tránsito": "Cuarteto Hispánico Númen"; Dimecres al "Museo de los Concilios": "Dúo Pedro Corostola-Manuel Carra"; i Dijous en la "Iglesia de San Juan de los Reyes": "Orquesta de Cámara Reina Sofía".

Com és costum es començà el Simposi amb una recepció a l'Ajuntament i es clausurà al "Palacio de Fuensalida".

Mallorca presentà la comunicació (bibliografia i documentació) CENTRE DE RECERCA I DOCUMENTACIÓ HISTORICO-MUSICAL DE MALLORCA, organisme totalment privat que agrupa un col·lectiu d'estudiosos de la història i del desenvolupament del fet musical a la nostra terra, tan mancat d'atenció i d'estudi.

Creim que va resultar molt positiu a nivell de bases perquè vàrem veure el que es fa, molt o poc, a les diverses Autonomies i en canvi no va resultar tan positiu a nivell de polítics perquè podríem dir que en viuen al marge.

Any Europeu de la Música 1985

ANY EUROPEU DE LA MÚSICA

19(217)

Cròniques

Fa uns quinze dies, concretament dins la setmana del 28 d'octubre al 4 de novembre, la Coral Universitària, juntament amb el grup vocal i instrumental "La Quarta Sciència", hem visitat Bèlgica amb el propòsit de participar als actes culturals de l'EUROPALIA, dedicada enguany a Espanya i en concret, participar al programa de concerts de música coral que ha agafat el nom de EUROPALIA CANTAT.

La idea va sorgir des del primer moment en què es va començar a preparar el Festival dedicat a Espanya. Se va plantejar, aleshores, l'organització d'un intercanvi de joves a un context musical, prenent com models els intercanvis de corals europees i els grans festivals de cant coral fets fins ara.

També se va voler incloure aquesta activitat dins el marc de l'ANY EUROPEU DE LA MÚSICA i de l'Any Europeu de la Joventut. Aquest ambiciós projecte va acabar per prendre la forma i el nom de "1000 joves".

A partir d'aquí el programa intentaria reunir cert nombre de corals belgues i espanyoles que fossin, sobretot, corals de joves.

Dins aquest projecte musical se varen preveure dues parts igualment importants:

-la primera ha estat aquesta que ha tengut lloc a Bèlgica els dies abans esmentats.

-la segona es realitzarà a Espanya a partir del 30 de març fins el 6 d'abril del 1986 i les corals espanyoles rebrem les belgues, que tan bé ens han acollit al seu país.

El programa de concerts conegut pel nom de "Europalia cantat" s'ha fet possible a partir de la selecció de tretze corals belgues i altres tantes espanyoles, entre les quals hi era present la Coral Universitària.

El programa que la nostra Coral ha presentat a Bèlgica el podem dividir en dues parts ben diferenciades:

-1ª Obres de la Península Ibèrica (Llibre Vermell de Montserrat, Cançoners renaixentistes)

-2ª Música Coral de les Illes Balears (Joan M. Thomàs, Baltasar Bibiloni i Antoni Matheu)

Durant la nostra estada a Bèlgica, vàrem donar tres concerts, independentment dels conjunts amb les altres. Aquests foren els de Saint Truiden, el de Herk-de-Stad i el de Alden Biesen.

Així mateix, a més de cantar vàrem tenir també l'oportunitat de disfrutar de tota una sèrie de visites que la coral que nos acollia ens havia preparat: Bokrijk, Leuven, Hasselt, Brugge, Leuven-La-Neuve i Brussel·les.

El penúltim dia de la nostra estada belga, juntament amb les restants corals espanyoles i amb les corals belgues, vàrem donar un concert gegant al "Vorst National" de Brussel·les, concert que clausurava la nostra visita a aquell país. Cal destacar la interpretació de dues interessants obres de compositors espanyols:

-la peça de Salvador Brotons *Jam rara micant sidera* amb un destacable contingut vitalista i esperançador. Va ésser dirigida per Oriol Martorell.

-*Dona Nobis Pacem*, de Cristóbal Halfter, que va ésser dirigida pel mateix compositor.

VICTÒRIA PICÓ.--

Cantaire de la Coral Universitària.

Idò sí, ja hem estat a l'estranger!

Tot començar quan la Coral Universitària fou seleccionada per participar a l'EUROPALIA CANTAT, juntament amb dotze corals més de la resta d'Espanya.

A la Quarta Sciència se'ns va encomanar preparar la primera part dels concerts que la Coral Universitària hauria de donar.

Potser no ens coneixeu, i ara que entrem en escena caldrà presentar-nos. La Quarta Sciència som un grup instrumental i vocal que interpretam música medieval i renaixentista sota la direcció de Xesc Crespí. El grup instrumental el formen: Pere Cortès, Xesc Crespí, Toni Font, Cake Portas i Tomeu Quetgles. El vocal està constituït per Pere Deià, Tomeu Ramis, Marissa Roca i Bel Ribot que interpreten, respectivament, les veus de baix, tenor, contralt i soprano.

El grup acceptà la proposta de participar i en Xesc elaborà un programa adient; hom interpretaria: El Llibre Vermell de Montserrat, peces del Cançoner de Montecassino i del Cançoner del Duc de Calàbria.

Els participants a EUROPALIA CANTAT vàrem ésser acollits pels familiars dels diversos cors belgues i els mallorquins anàrem a viure amb les famílies dels membres de la coral *In Dulci Jubilo* de la localitat de Herk. Aquest fet ens ha suposat una experiència molt profitosa pel tracte afable i acollidor que ens dispensaren però a més a més, aquesta convivència directa ens va permetre adonar-nos dels diferents modes de vida i també dels punts coincidents entre dues cultures que poden semblar en un principi molt distants. Malgrat la seva cultura flamenca i la nostra mediterrània, compartim la mateixa passió per la Música i constatarem que els problemes nacionalistes no se troben tan sols a ca nostra. Les famílies de Herk se sentien profundament flamenques amb un rebuig quasi visceral cap als "valons" i amb unes idees molt clares envers el que significa la defensa de la seva llengua i de la seva cultura.

Apart de concerts i visites el que, potser, fou més interessant per a molts de nosaltres fou la visita a l'Exposició d'Instruments Antics Espanyols, muntada per Romà Escales, on s'hi havien arreglat instruments renaixentistes i barrocs de diferents punts d'Espanya. Com a curiositat cal resaltar un espectacular orgue amb teclat de saltiri i una guitarra que duia pintat al darrere el Port de Maó. També hi havia un clavecí, propietat de Mª Antònia Juan, esposa de Juan March que, malgrat fou comprat a Madrid i que no se sap cert si és espanyol, va sortir cap a Brussel·les procedent de Mallorca, on el tenen els seus propietaris a una finca de Bunyola.

Com a cloenda del viatge, malgrat no hi participàrem assistírem al concert final, el qual acabà amb més de mil veus cantant en un to d'exigència un himne a la pau.

Bé, ara que coneixeu la nostra "experiència forana" vos convidam a venir-nos a escoltar i donat que entre nosaltres hi ha un marratxiner d'adopció ens agradaria venir al vostre poble on, vés per on! després de córrer tant de món no hi hem cantat mai.

LA QUARTA SCIENCIA.--

Agenda Musical

DESEMBRE

- 1, Dill, 21'15, Sant Francesc. Capella Oratoriana: "Magnificat" de Roger Calmel. Dir: Gorí Marcús.
- 2, Dill, Cala Major (Esgl. Sant Agustí) Tafelmusik
-20, Audit. Orquestra Simf Ciutat de Palma. Borodin, A les estepes de l'Àsia Central (Amb joves intèrprets); F. Poulenc, Concert per dos pianos i orquestra (solistes: Margalida Palou, Ester Vives); Tchaikowsky, Simfonia patètica. Dir. Juli Ribelles.
- 3, Dima, 17, Peguera. Syntagma Musicum
-22'30, Son Vida. Syntagma Musicum
-20 Fonoteca pública. Audició comentada: Bach instrumental. Comentaris: Joan Company
- 4, Dime, Es Port de Pollença (Esgl.) Tafelmusik
-20'30, Campos (Convent - Minims) JORNADES INTERNACIONALS D'ORGUE. Jan Jongepier
- 5, Dij, 17, S'Arenal (Sala de convencions). Syntagma Music.
-20'30, Sant Francesc. Coral Femenina del Col. San Francisco; Nins Cantors de Sant Francesc
-20'30, Santa Creu. JORN. INT. D'ORGUE. V. Ovcacik
- 6, Div, Andratx (Ca'n Toneta). Vladimir Leyeshkiss, piano.
-20, Casal Balaguer. I CICLE D'AUDICIONS JJMM. Bela Bartok: l'esperit beethovenià al segle XX, per Miquel Angel Segura.
-20'30, Lluçmajor (Esgl. Sant Miquel) JORNANDES INT. D'ORGUE. Gloria Gilbierti
- 7, Dis, 16, Cala d'Or. Vladimir Leyeshkiss, piano.
-20'30, Pollença (Convent de Sant Domènec) JORN INT. D'ORGUE. Vicent Ros
-22, Teatre C. Municipal. MOSTRA MUSICAL ILLENCA. Salvador López, Jaume Sureda.
- 8, Dill, 12, Teatre Principal. Concert Banda Municipal
- 9, Dill, 17, Illetes (Hotel Bonanza Platja) V. Leyeshkiss
-Audit. Concert extraordinari Capella Mallorquina
- 10, Dima, 17, Peguera (Esgl.) V. Leyeshkiss, piano.
-20, Sala Mozart. TOT MUSICA. Conferència: Sentit actual de l'obra de Bach, per Francesc Bonastre; Concert: Lluís Claret, violoncel.
-20'30, Sant Nicolau. J. INT. ORGUE Monika Henking
-22, Audit. Orquestra de cambra francesa i Cor Arts Sacres de Tours. EL MESSIES, d'Haendel.
- 11, Dime, 18, Cala Ratjada (Bar Corona) V. Leyeshkiss
-20'30, Santa Eulària. J. INT. OR. E. Arndt-Condo
- 12, Dij, 17, S'Arenal (Sala de convencions) V. Leyeshkiss
-19, Estudi general. Conc. de clave, Ignasi Furió
-20, Sala Mozart. TOT MUSICA. Conf: Avantguarda del segle XX, per Andrés Lewin-Richter; concert: Trio Bartok
-20, Auditòrium. Vladimir Leyeshkiss, piano.
-20'30, Santa Eulària. J. INT. OR. Montserrat Torrent
- 13, Div, 20, Sala Mozart. TOT MUSICA. Conf: Pop-Rock més enllà del disc, per Mingus B. Formentor; amb projecció de video-clips.
-20'30, Sta. Eulària. J. INT. ORG. Patrice Caire
-22, Audit. Coral de Tramuntana (Sóller, Pollença i Bunyola) amb les bandes de Música de Pollença i Lluçmajor.
-Sant Jordi. Sis som
- 14, Dis, 17, Cala Millor (Hotel Castell de Mar) Seraff Nebot, Concepció Vadell, violí i piano.
-22, Teatre C. Municipal. MOSTRA MUSICAL ILLENCA. Aliorna, Música Nostra, Calitja
- 16, Dill, 17, Illetes (Hotel Albatros). Jacob Friss, violí
-20, Sala Mozart. TOT MUSICA. El Romanticisme alemany, per Jordi Llovet; Albert Giménez-Atenelle, piano.
- 17, Dima, 17, Peguera (Esgl.) Jacob Friss, violí.

òrtula
informatiu cultural

S' ESCOLA VELLA S/N

Colaboradors

Miquel Aguiló
Pere Amengual
Guillem Bosch
Joan Company
Comissió de glosadors
Colau Dols
Pere Estelrich
Pau Ferrer
Miquel A. Font
Pau Lladó
Xisco Llinàs
Miquel Mut
Joan Parets
Pere Gil
Victòria Picó
Bel Ribot
Antoni Roca
Ramon Rosselló
Frederic X. Ruiz
Vicenç Sastre
Magdalena Torelló
Cristòfol Tries
Antoni Vaquer
Gabriel A. Vich

Número 45, desembre del 85

Consell de Redacció

Confecció gràfica:
Antoni Canyelles i Oliver

Rafel Ferrer i Sanxo
Miquel Angel i Auba i Tòthos
Damià Quetglas i Gergas

Miquel Bosch i Auba
Biel Massot i Muntaner

Imprès als tallers
"Apòstol y Civilizador"
(Petra) DL: PM 529/81

- 20, Audit. Orquestra Ciutat de Palma. Joan Sebastià BACH, suite en do menor. G. Mahler, Quatre cançons (soprano: Marlie Werthwein). R. Schumann, Simfonia nº 3. Dr. Peter Winkler
- 20, Fonoteca. Taula rodona: Cap on va la Música?
- 20'30, S'Arenal (La Porciúncula) JORN INT D'ORGUE. Wolfgang Zerzer.
- 18 al 22, 22 h, Auditòrium. Lluís Llach
- 18, Dime, 20, Sala Mozart. TOT MUSICA. Negro Spirituals ahir i avui, per Albert Mallofré. The Johnny Thompson Singers.
- 19, Dij, 17, S'Arenal (sala de convencions) Jacob Friss
-20, Fonoteca. Presentació cassette Música de Compositors Mallorquins, a càrrec de Joan Parets
- 20'30, Santanyí (Esgl. Sant Andreu) JORN INT. ORGUE. Albert Schumacher
- 21, Dis, T.C. Mun. MOSTRA MUS ILL. AntiPasti Trazom
- 22, Dill, 12, T. Principal. Concert Banda Municipal
-17, Sant Francesc. XV Trobada ELS CORS DE MALLORCA CANTEN NADAL
- 24, Dima, 17, Peguera. Els Solistes de Mallorca
-Arreu de Mallorca (Esgl.) Cant de la Sibilla
- 27, Div, 20, Casal Balaguer. I CICLE AUDIC. JJMM. L'estructura formal a les òperes de Mozart. C. Ponsetí
- 28, Dis, 17, Cala Major (Esgl. Sant Agustí) Capella Oratoriana
- 31, Dima, Peguera (esgl.) Nebot--Vadell, violí i piano.

GENER 1986

- 2, Dij, 18, Fornalutx (posada de Bàlitz) Trio Sentire
- 3, Div, Cala Ratjada. Trio Sentire
- 4, Dis, Cala d'Or. Trio Sentire
- 9, Dij, 22, Audit. Recital Josep Carreras
- 11, Dis, 22, Audit. Recital J.A. Labordeta
-12'30, Manacor (Teatre Nou) Rumiko Harada, piano.